ENKÖPINGS KOMMUN

Skrivelse
Datum: 2026-10-07
Ärendenummer: TN2026/339
Beslutande organ: Tekniska nämnden

Handläggare
Andreas Holking
Verksamhetschef
Teknik- och serviceförvaltningen

Ansvarsfördelning parkering

Innehåll

Ansvarsfördelning parkering 1
2. Syfte och avgränsning 2
3. Nuläge och konsekvenser för användaren 3
4. Principer för en samordnad hantering 4
5. Ansvar och roller 5
6. Arbetssätt i praktiken 6
6.1 Nya exploateringar och byggprojekt 6
6.2 Befintliga parkeringsytor 6
6.3 Information och kontaktvägar 7
6.4 Hantering av oenighet 7
6.5 Samordning i ordinarie verksamhet 7
7. Resultat av den gemensamma beredningen och internremissen 7
7.1 Översikt över inkomna remissvar 8
7.2 Detaljerad genomgång av remissinstansernas synpunkter 9
8. Ekonomisk hantering och beslutsnivå 10
9. Bedömning och rekommendation 11
10. Genomförande och uppföljning 11
11. Resultat som ska följas upp 12

1. Bakgrund

Tekniska nämnden ansvarar enligt sitt reglemente (2 §) för parkeringspolitik, parkeringsreglering och parkeringsövervakning i kommunen. Samtidigt hanteras parkeringsytor i praktiken av flera delar av kommunens organisation, särskilt när parkering ligger på kommunal kvartersmark eller används i anslutning till en specifik verksamhet. Ansvar och arbetssätt har vuxit fram över tid genom olika projekt, avtal och organisatoriska förändringar.

Inom teknik- och serviceförvaltningen ansvarar den operativa verksamheten för parkeringsfrågor. Verksamheten Fastighet förvaltar kvartersmark med byggnader medan verksamheten Allmän plats ansvarar för allmän platsmark samt kommunens samlade parkeringsövervakning.

Tekniska nämnden behandlade våren 2026 ett förslag till förtydligad ansvarsfördelning (TN2026/339) som informationsärende och beslutade att underlaget skulle skickas på internremiss till berörda förvaltningar. Internremissen skickades den 12 maj 2026. Remissinstanserna ombads granska nulägesbilden, ansvarsfördelningen och de praktiska konsekvenserna.

Efter remissen har frågan beretts gemensamt av berörda verksamheter inom teknik- och serviceförvaltningen, miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och upplevelseförvaltningen. Den gemensamma beredningen har bekräftat behovet av en sammanhållen hantering utifrån Tekniska nämndens reglemente och tagit fram former för hur samverkan ska ske i den ordinarie linjeorganisationen.

2. Syfte och avgränsning

Syftet är att skapa en tydlig och samordnad hantering av kommunens allmänt tillgängliga parkeringsplatser. När platser har jämförbar funktion och ligger i samma geografiska område ska invånare och besökare så långt som möjligt möta samma logik för reglering, avgifter, skyltning, betalning, information och kontakt.

Rapporten omfattar parkering för allmänt ändamål på kommunal mark. Med parkering för allmänt ändamål avses parkering som är öppen för allmänheten

och inte reserverad för en viss verksamhet, hyresgäst, anställd eller annan specifik användare. Reserverade parkeringar omfattas endast när deras utformning eller användning påverkar det publika parkeringserbjudandet.

Förslaget förändrar inte vem som äger eller förvaltar marken. Det förtydligar att Tekniska nämnden råder över reglering, övervakning och användning av allmänt tillgängliga parkeringar utifrån sitt reglemente, medan berörda markägande förvaltningar medverkar genom samråd och samverkan i enlighet med reglementet 21 §.

Målet är att alla kända kommunala parkeringsytor för allmänt ändamål ska finnas i ett gemensamt underlag med uppgift om reglering, avgift, betalningssätt och ansvarig kontakt. Avvikelser från gemensamma principer ska vara sakligt motiverade och dokumenterade. Den publika informationen ska ge användaren en gemensam ingång till kommunal parkering.

3. Nuläge och konsekvenser för användaren

Kommunala parkeringsplatser finns på allmän platsmark, kvartersmark med byggnader och kvartersmark utan byggnader. Parkeringsytor kan också användas i samband med evenemang eller genom avtal med en viss verksamhet. Följande delar av organisationen har centrala roller.

Kommunal del	Huvudsaklig roll i nuläget
Allmän plats (TSF)	Ansvarar för parkering på allmän platsmark samt har kommunens samlade kompetens och ansvar för parkeringsreglering, lokala trafikföreskrifter och parkeringsövervakning enligt Tekniska nämndens reglemente 2 §.
Fastighet (TSF)	Förvaltar kvartersmark med byggnader och parkeringsytor som hör till kommunens fastigheter.
Mark och exploatering (MEX)	Hanterar viss kommunal kvartersmark utan byggnader och markfrågor kopplade till exploatering.

Kommunal del	Huvudsaklig roll i nuläget
Upplevelseförvaltningen (UPN)	Använder eller upplåter vissa parkeringsytor i anslutning till verksamheter, anläggningar, friluftsbad och evenemang.
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen (MSF)	Ansvarar för parkeringsfrågor i plan- och byggprocessen, bland annat parkeringsnormer och prövning av parkeringslösningar.

Den uppdelade hanteringen är i sig inte ett problem om ansvar och arbetssätt är tydliga. Utmaningen uppstår när den interna organisationen leder till olika eller svårbegripliga villkor för användaren. När närliggande parkeringsytor regleras eller kommuniceras på olika sätt kan det vara svårt att förstå vad som gäller och vart frågor ska ställas.

Parkering behöver därför hanteras som ett sammanhängande system. Förändringar på en plats kan påverka efterfrågan, trafiksituationen och tillgängligheten i närliggande områden. Ett gemensamt perspektiv minskar risken för att parkeringsproblem flyttas mellan kommunala områden i stället för att lösas.

4. Principer för en samordnad hantering

För att uppnå en enhetlig och ändamålsenlig parkeringsstruktur fastställs följande sex grundprinciper för kommunens parkeringshantering:

1. Geografisk zon och platsens funktion ska styra reglering och avgiftsnivå, inte vilken kommunal verksamhet som förvaltar marken. Enhetlighet för användaren är vägledande.
2. Tekniska nämnden har det samlade myndighets- och brukaransvaret för reglering, övervakning, tillstånd, avgifter och skyltning på all allmänt tillgänglig parkering utifrån nämndens reglemente 2 §.
3. Samråd och samverkan sker i enlighet med reglementet 21 § när berörda förvaltningars verksamhet, anläggningar eller fastigheter berörs av förändringar i parkeringserbjudandet.
4. Den markförvaltande verksamheten behåller ansvaret för marken, investeringar, anläggning och fysisk utveckling av parkeringsytan.

5. Inom Tekniska nämndens ansvarsområde ska ansvar för drift, skyltning, betalningslösningar, kostnader och intäkter framgå av ordinarie rutiner och samråd med berörda förvaltningar.
6. Tjänsteorganisationen hanterar frågor som ryms inom befintliga mandat och reglementen. Frågor som kräver ändrade politiskt beslutade taxor, budgetramar eller principbeslut bereds som separata ärenden till behörig politisk nivå (KS/KF).

5. Ansvar och roller

Ansvarsfördelningen bygger på att Tekniska nämnden håller ihop parkeringens användning och reglering med stöd i reglementet 2 §, samtidigt som respektive verksamhet behåller sitt mark- och fastighetsansvar. Samverkan sker genom kontinuerligt samråd (reglementet 21 §). Tabellen nedan redovisar ansvaret för respektive deluppgift.

Fråga	Huvudansvar	Föreslaget arbetssätt
Parkeringspolitik och strategiska dokument	Tekniska nämnden enligt reglemente (2 §)	Teknik- och serviceförvaltningen (Allmän plats) bereder frågorna och samråder med berörda förvaltningar enligt reglementet 21 §.
Översiktsplan, detaljplan och parkeringsnorm	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	Allmän plats deltar tidigt i planprocessen för att bedöma genomförbarhet, reglerbarhet och samnyttjande.
Markbehov och exploatering	Mark och exploatering (MEX)	Planeras i tidig dialog med Allmän plats och berörda verksamheter.
Investering och anläggning	Den verksamhet som förvaltar marken	Allmän plats medverkar avseende reglering, skyltning, betallösningar och övervakningsbarhet.
Reglering, zonindelning, avgifter och tillstånd	Tekniska nämnden enligt reglemente 2 §	Beslutas och verkställs av Allmän plats efter samråd med berörd förvaltning/verksamhet.
Parkeringsövervakning	Tekniska nämnden enligt reglemente 2 §	Genomförs samordnat av Allmän plats på kommunala allmänt tillgängliga parkeringsytor.

Fråga	Huvudansvar	Föreslaget arbetssätt
Skyltning, betalning och användarinformation	Tekniska nämnden	Tekniska nämnden beslutar och verkställer skyltning, betallösningar och enhetlig användarinformation. Samråd sker med berörd förvaltning vid förändringar
Fysisk drift och underhåll	Tekniska nämnden	Allmän plats ansvarar för skötsel, renhållning, vinterväghållning och underhåll av publika parkeringsytor
Uppföljning och analys	Tekniska nämnden	Allmän plats genomför analyser, beläggningsmätningar och uppföljning för hela det kommunala parkeringssystemet

6. Arbetssätt i praktiken

6.1 Nya exploateringar och byggprojekt

Vid detaljplanering, exploatering och större byggprojekt inom teknik- och serviceförvaltningens ansvarsområde ska berörd projekt- eller markansvarig ta kontakt med Allmän plats i ett tidigt skede. I andra projekt föreslås Allmän plats medverka genom den ordinarie plan- eller projektprocessen. Samrådet ska ge underlag för genomförbara parkeringslösningar, bedöma påverkan på befintligt parkeringsutbud och pröva behov av samnyttjande eller andra mobilitetsåtgärder.

6.2 Befintliga parkeringsytor

När en verksamhet inom teknik- och serviceförvaltningen vill ändra användning, reglering, avgift eller fysisk utformning av en allmänt tillgänglig parkeringsyta ska förändringen beredas tillsammans med Allmän plats. Andra förvaltningar föreslås använda samma beredning inför motsvarande förändringar. Dialogen ska klargöra konsekvenser för användaren, skyltning, betalning, övervakning, drift, kostnader och intäkter innan förändringen genomförs.

6.3 Information och kontaktvägar

Inom tekniska nämndens ansvarsområde ska information om allmänt tillgängliga parkeringsplatser samlas och presenteras på ett enhetligt sätt. Information om läge, avgift, tidsbegränsning, betalningssätt och kontaktväg ska följa samma struktur. Berörda förvaltningar föreslås ansluta sina ytor till en gemensam ingång för frågor om kommunal parkering.

6.4 Hantering av oenighet

Frågor som inte kan lösas mellan utsedda kontaktpersoner hanteras i ordinarie linje mellan berörda chefer. Om frågan kräver ändrade budgetramar, taxor, reglementen eller beslut som binder flera nämnder ska den beredas som ett separat politiskt ärende.

6.5 Samordning i ordinarie verksamhet

Berörda förvaltningar (TSF, MSF, UPN) utser var sin kontaktperson för parkeringsfrågor. Allmän plats sammankallar kontaktpersonerna när en gemensam fråga behöver lösas samt inför den årliga uppföljningen.. Detta utgör en del av den ordinarie linjesamverkan i enlighet med reglementet 21 § och innebär inte att ett nytt permanent beslutsorgan inrättas

7. Resultat av den gemensamma beredningen och internremissen

Internremissen som skickades ut den 12 maj 2026 rörande förtydligad ansvarsfördelning för parkering (TN2026/339) har mottagits mycket positivt i hela kommunorganisationen. Samtliga sex svarande remissinstanser ställer sig bakom syftet att skapa en mer sammanhållen och effektiv parkeringshantering utifrån Tekniska nämndens reglemente.

Remissinstans	Ställningstagande	Viktiga medskick / Synpunkter	Beredningens hantering
Utbildningsnämnden (UN2026/480)	Tillstyrker helt utan erinran	Delegationsbeslut (2026-05-21). Delar bilden av parkering som ett sammanhängande system.	Tillgodoses helt i förslagets utformning.
Vård- och omsorgsförvaltningen (VON2026/109)	Tillstyrker helt utan erinran	Positiver till förtydligandet av ansvaret i dessa frågor (2026-05-26).	Tillgodoses helt i förslagets utformning.
Upplevelseförvaltningen (UPN2026/121)	Positiva med utvecklingsbehov	Lyfter behov av verksamhetsperspektiv, friluftsbad, anläggningsparkeringar samt ekonomisk analys.	Omhändertas i linjedialogen & samrådet enligt reglementet 21 §.
Miljöskyddsenheten (MIL.2026.1477)	Tillstyrker utan anmärkning	Inga invändningar eller synpunkter att lämna (2026-06-12).	Noteras utan ytterligare åtgärd.
Socialförvaltningen (SN2026/145)	Tillstyrker helt utan erinran	Samtycker helt med ansvarsfördelningen. Inga oklarheter finns (2026-06-21).	Tillgodoses helt i förslagets utformning.
Mark- och exploateringsavdelningen (MEX)	Positiva med dialogmedskick	Minskar ovårdade ytor och förenklar för invånarna. Påtalar dialog om drift/intäkter.	Hanteras i samråd & vid behov beredning till KS/KF.

7.1 Översikt över inkomna remissvar

Tabellen nedan sammanfattar ställningstaganden och huvudsakliga synpunkter från samtliga remissinstanser samt hur beredningen omhändertar dessa.

7.2 Detaljerad genomgång av remissinstansernas synpunkter

Beredningens analys: Samtliga remissvar har analyserats i den gemensamma beredningen. Nedan redovisas hanteringen av de specifika synpunkterna per förvaltning:

Utbildningsnämnden: Utbildningsnämnden fattade den 21 maj 2026 (UN2026/480) beslut om att inte ha något att erinra mot remissen. Nämnden understryker att parkering i praktiken fungerar som ett sammanhängande system och stödjer att Tekniska nämndens ansvar för reglering och övervakning förtydligas oavsett marktyp.

Vård- och omsorgsförvaltningen: Vård- och omsorgsförvaltningen meddelade den 26 maj 2026 (VON2026/109) att de är positiva till ett förtydligande av ansvaret och har inget att erinra mot förslagen i remissen.

Miljöskyddsenheten: Miljöskyddsenheten uppgav den 12 juni 2026 (MIL.2026.1477) efter genomgång att de saknar invändningar och lämnar inget ytterligare att erinra.

Socialförvaltningen: Socialförvaltningen meddelade den 21 juni 2026 (SN2026/145) att de samtycker helt med den föreslagna ansvarsfördelningen. Förvaltningen betonar att det inte finns några oklarheter eller behov av ytterligare förtydliganden.

Mark- och exploateringsavdelningen (MEX): Mark- och exploateringsavdelningen (MEX) lämnade yttrande den 24 augusti 2026. MEX delar uppfattningen att förtydligandet minskar risken för ovårdade parkeringsytor och innebär en viktig förenkling för kommuninvånarna genom enhetliga regler. MEX påtalar som medskick att frågan om hantering av intäkter från parkeringsövervakning samt kostnader för drift och underhåll behöver hanteras i dialog i kommunens kommande driftbudget. Detta tillgodoses genom att ordinarie samråd sker samt att eventuella kommunövergripande ramjusteringar bereds till KS/KF.

Upplevelseförvaltningen (UPN): Upplevelseförvaltningen (UPN) lämnade sitt yttrande den 29 maj 2026 (UPN2026/121). UPN är positiva till en enhetlig

hantering för effektivitet men lyfter fyra specifika punkter som omhändertas i det fortsatta arbetet:

- Verksamhetsperspektiv: UPN betonar vikten av att verksamheternas behov är utgångspunkt i planeringen. Detta tillgodoses genom att UPN ingår i det strukturade samrådet (reglementet 21 §) på strategisk, taktisk och operativ nivå.
- Friluftsbad: UPN noterar att parkeringar vid friluftsbad saknades i underlaget. Beredningen bekräftar att dessa ytor inkluderas i den kommande kartläggningen och ansvarsfördelningen.
- Rådighet över anläggningsparkeringar: UPN lyfter parkeringar kopplade till anläggningar (Idrottshuset, Pepparrotsbadet, Bahcohallen). Beredningen förtydligar att UPN behåller sin rådighet över anläggnings- och evenemangsnyttjande, medan reglering och övervakning samordnas med Allmän plats.

Ekonomisk analys vid upplåtelse: UPN pekar på upplåtelser (t.ex. vid Korsängsfältet/Westerlundska gymnasiet). Beredningen fastställer att förvaltningarna genomför ekonomisk analys och dialog i linjen innan eventuella förändringar i upplåtelseavtal genomförs.

8. Ekonomisk hantering och beslutsnivå

Den föreslagna samordningen innebär i första hand ett förtydligat och effektivare arbetssätt. Genomförandet kan medföra vissa inledande kostnader för inventering, skyltning, betallösningar och uppdatering av digitalt kartstöd. Dessa kostnader ska i första hand hanteras inom ansvarig verksamhets befintliga ram.

Inom Tekniska nämndens ansvarsområde ska intäkter från allmänt tillgänglig parkering bidra till att finansiera de gemensamma parkeringsuppgifterna (övervakning, betallösningar, skyltning och information). Den närmare redovisningsmodellen beslutas i ordinarie styrning inom nämndens budgetram.

Om en formell överföring av intäkter eller budgetramar krävs gentemot andra nämnder bereds detta som ett separat kommunövergripande ärende till Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige med redovisade belopp och konsekvenser.

9. Bedömning och rekommendation

Kommunens parkeringsplatser behöver fungera som ett sammanhängande system. En samordnad hantering utifrån Tekniska nämndens reglementsenliga mandat (2 §) kombinerat med strukturerat samråd (21 §) ger användaren tydliga villkor och eliminerar omotiverade skillnader mellan olika marktyper.

Modellen kräver inte att ägande eller fastighetsförvaltning flyttas. Allmän plats tar det samlade brukar- och regleringsansvaret medan markförvaltarna behåller ansvaret för sina investeringar och anläggningar. Samverkan sker i ordinarie linjestruktur.

Teknik- och serviceförvaltningen rekommenderar att Tekniska nämnden beslutar att fastställa den förtydligade ansvarsfördelningen i enlighet med denna rapport och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra den i samråd med berörda förvaltningar.

10. Genomförande och uppföljning

Genomförandet ska ske stegvis i ordinarie linje. Tidplanen nedan gäller teknik- och serviceförvaltningens del. Andra förvaltningars medverkan planeras i överenskommelse med dem.

Tidpunkt	Leverans	Ansvar
Senast 31 december 2026	Kontaktpersoner för samråd är utsedda och gemensamma rutiner för kartläggning är fastställda.	Allmän plats (TSF) med berörda förvaltningar

Tidpunkt	Leverans	Ansvar
Senast 31 mars 2027	Kända kommunala parkeringsytor för allmänt ändamål är kartlagda med uppgifter om reglering, avgift, betalning och markförvaltare.	Allmän plats med berörda förvaltningar
Senast 30 juni 2027	Avvikelser och åtgärdsbehov är prioriterade. Ansvar, finansiering och samverkansrutiner är dokumenterade.	Respektive ansvarig verksamhet
Senast 30 september 2027	Den publika informationen och det digitala kartstödet är uppdaterade för kartlagda ytor.	Allmän plats med kommunikationsansvariga
Senast 31 december 2027	En första samlad uppföljning redovisas till Tekniska nämnden, inklusive kvarstående avvikelser och eventuella beslutbehov.	Teknik- och serviceförvaltningen

11. Resultat som ska följas upp

Vid den första uppföljningen ska teknik- och serviceförvaltningen redovisa:

- andelen kartlagda parkeringsytor som har fullständiga uppgifter om villkor, betalning och kontaktväg,
- andelen kartlagda ytor som omfattas av gemensam publik information,
- antal avvikelser från gemensamma principer och om de har dokumenterad motivering,
- genomförda åtgärder och kostnader samt kvarstående finansieringsbehov, och
- frågor som behöver beslut av annan nämnd, kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

Därefter följs arbetssättet upp i ordinarie verksamhetsuppföljning och när organisation, parkeringsutbud eller politiskt beslutade villkor förändras väsentligt.